

CODE PATRAS “ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ & ΠΟΛΗ”

Η Ελλάδα βρίσκεται τα τελευταία χρόνια αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις. Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει βαθύτατα τη χώρα. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση, η πραγματοποίηση παραγωγικών επενδύσεων, μέρος των οποίων είναι και οι επενδύσεις στις συγκοινωνιακές και ιδιαίτερα στις σιδηροδρομικές υποδομές, έχει ζωτική σημασία. Οι συγκοινωνιακές υποδομές αποτελούν το κεντρικό “νευρικό σύστημα” μιας χώρας και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την οικονομική της ανάκαμψη.

Αξιόπιστες και αποτελεσματικές σιδηροδρομικές συνδέσεις μπορούν να αποτελέσουν τη στρατηγική «ραχοκοκαλιά» για τη χωρική και συγκοινωνιακή ανάπτυξη της χώρας. Η ανάπτυξη ενός συστήματος μεταφορών φιλικού προς το περιβάλλον μπορεί να οδηγήσει στην δημιουργία ενός δικτύου πόλεων καθώς και νέων πόλων ανάπτυξης, συνθήκη απαραίτητη για την ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη όλων των παραγωγικών τομέων, τη δημιουργία ενός νέου τουριστικού μοντέλου και την επίτευξη της πολυπόθητης αποκέντρωσης της χώρας. Η σιδηροδρομική σύνδεση Αθήνας - Πάτρας αποτελεί μέρος του διευρωπαϊκού Κεντρικού δικτύου (Core network) μεταφορών ως τμήμα του Άξονα Ανατολικής Μεσογείου (Orient/East Med Corridor).

Αρχικά, και μετά από δεκαετίες συζητήσεων, είχε προβλεφθεί η κατασκευή μίας αστικής σήραγγας και υπόγειου σιδηροδρομικού σταθμού, με σιδηροδρομική γραμμή κανονικού εύρους για τη σύνδεση της Πάτρας με την Αθήνα. Αυτό σημαίνει ότι το μετρικό σύστημα θα έπρεπε να αντικατασταθεί. Η προεκτίμηση κόστους στην τάξη των 700 δις €, κατέστησε ανέφικτη τη λύση αυτή. Ωστόσο, δεν είχαν διατυπωθεί άλλες εναλλακτικές λύσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την κατάσταση καθώς και τη σημασία του έργου, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Πολυτεχνείο ΕΤΗ της Ζυρίχης αποφάσισαν να αναλάβουν πρωτοβουλία για τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων. Με την υποστήριξη του Δήμου της Πάτρας και του ΟΣΕ, οργανώθηκε τον Ιούνιο του 2013, ένα εβδομαδιαίο διεθνές σεμινάριο-εργαστήριο με φοιτητές των τριών ιδρυμάτων. Για την επίβλεψη των εργασιών του σεμιναρίου, επελέγησαν επιστήμονες, ειδικοί σε θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού, αρχιτεκτονικής τοπίου, συγκοινωνιακών και σιδηροδρομικών υποδομών. Από τους συμμετέχοντες αναπτύχθηκαν προτάσεις εναλλακτικών οικονομικά αποδοτικών λύσεων. Τα θετικά αποτελέσματα του σεμιναρίου ενθάρρυναν τους εκπροσώπους της διαπανεπιστημιακής συνεργασίας να κάνουν το επόμενο βήμα. Συμφωνήθηκε από κοινού να εφαρμοστεί και στην περίπτωση της Πάτρας η διαδικασία Test Planning Process (TPP), μια δοκιμασμένη και αξιόπιστη μέθοδος για την επίλυση σύνθετων χωρικών και συγκοινωνιακών προβλημάτων. Τους πόρους για τη χρηματοδότηση της διαδικασίας μπορούσε να παράσχει το ΕΤΗ Zurich, στο πλαίσιο ενός ειδικού ερευνητικού προγράμματος, με σκοπό την απόκτηση πολύτιμης εμπειρίας και την εξέλιξη αυτής της πρωτοποριακής μεθόδου από την εφαρμογή της

σε ένα ιδιαίτερα δύσκολο περιβάλλον. Επιπλέον αυτό εξασφάλιζε τόσο την ανεξαρτησία και διαφάνεια της διαδικασίας όσο και την αμεροληψία κατά την εξαγωγή των συμπερασμάτων. Έτσι, προετοιμάστηκε «φάκελος έργου» με βάση τον οποίο, τέσσερις μελετητικές ομάδες, αποτελούμενες από καταξιωμένους Έλληνες και ξένους επιστήμονες, επεξεργάστηκαν τις προτάσεις τους κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015. Οι ομάδες υποστηρίχθηκαν από μια Συντονιστική Επιτροπή αποτελούμενη από έμπειρους, υψηλής εξειδίκευσης, ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες στους τομείς της πολεοδομίας, της χωροταξίας, των μεταφορών, της σιδηροδρομικής τεχνικής και της αρχιτεκτονικής τοπίου. Η επιτροπή αξιολόγησε τις προτάσεις και συνέταξε ένα κατευθυντήριο πόρισμα-πρόταση για την προώθηση του έργου. Η παρούσα Έκθεση περιέχει τα αποτελέσματα της διαδικασίας Test Planning για το έργο “Πάτρα, Σιδηρόδρομος & Πόλη” (Patras, Rail&City). Αποδεικνύει ότι, μια γρήγορη, αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική σιδηροδρομική σύνδεση με την Αθήνα, με ένα νέο σταθμό στο κέντρο της Πάτρας, είναι εφικτή. Επί πλέον, μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να αποτελέσει ένα μακροπρόθεσμα επιταχυντικό παράγοντα για την αστική ανάπτυξη της Πάτρας.

Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν λύσεις χωρίς τη συγκατάθεση και τη θέληση εκείνων που επηρεάζονται από τις αλλαγές που προκύπτουν, όπως είναι οι συμμετέχοντες φορείς και οι πολίτες. Κατ’ αρχάς, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μπορούν να σταθμίζονται αποτελεσματικά μόνο όταν προκύπτουν από μία διεξοδική συζήτηση των διαθέσιμων εναλλακτικών λύσεων που εξετάζονται, ενώ η κατεύθυνση της περαιτέρω ανάπτυξης μπορεί να καθοριστεί μόνο από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Η έκθεση-τεκμηρίωση της διαδικασίας TPP της Πάτρας με τις μελέτες των ομάδων, τις αξιολογήσεις τους από την συντονιστική επιτροπή και την τελική πρόταση- κατευθυντήριο πόρισμα, έχει στόχο να παρουσιάσει στους αρμόδιους φορείς και στους ενδιαφερόμενους πολίτες της Πάτρας, το φάσμα των πιθανών λύσεων και τα βασικά συμπεράσματα της συντονιστικής επιτροπής. Θα είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι αν η πρωτοβουλία μας αυτή συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών και ενεργειών υλοποίησης της εξαιρετικά σημαντικής σιδηροδρομικής σύνδεσης της Πάτρας με το Ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα.

Prof. Dr. Bernd Scholl, ΕΤΗ Zürich

Καθ. Δρ. Βασίλης Παππάς, Πανεπιστήμιο Πατρών

Καθ. Δρ. Κώστας Μωραΐτης, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα

Πάτρα, Νοέμβριος 2015

CODE PATRAS RAIL & CITY

“ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ & ΠΟΛΗ”

Έκθεση και παρουσίαση των μελετών και αποτελεσμάτων του Test Planning Process στην Πάτρα

Αγορά Αργύρη

Πέμπτη 12 – Σάββατο 14
Νοεμβρίου

2015
ΠΑΤΡΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ CODE PATRAS | RAIL & CITY

Πέμπτη, 12 Νοεμβρίου 2015 - Εγκαίνια έκθεσης

- > **19.00** Χαιρετισμοί εκπροσώπων φορέων
- > **19.20** Παρουσίαση των μελετών και αποτελεσμάτων του Test Planning Process στην Πάτρα
- > **20.00** Aperó
- > **21.00** Ξεναγήση στην έκθεση από εκπροσώπους της Συντονιστικής Επιτροπής

Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου 2015

- > **10.00 – 21.00** Έκθεση ανοιχτή στο κοινό

Έχουν προγραμματιστεί τέσσερις ξεναγήσεις από εκπροσώπους της Συντονιστικής Επιτροπής:

- > **11.00**
- > **12.30**
- > **18.00**
- > **19.30**

Σάββατο, 14 Νοεμβρίου 2015

- > **10.00 – 14.00** Έκθεση ανοιχτή στο κοινό

Έχουν προγραμματιστεί δύο ξεναγήσεις από εκπροσώπους της Συντονιστικής Επιτροπής:

- > **11.30**
- > **13.00**

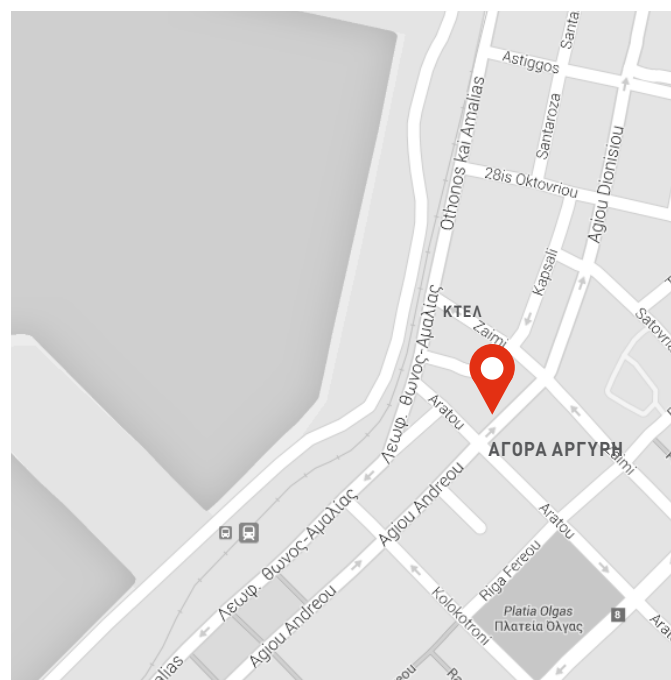
Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να ενημερωθείτε στην ιστοσελίδα

www.codepatras.ethz.ch

Τοποθεσία

Διεύθυνση

Αγορά Αργύρη
Αγίου Ανδρέου 12
26221 Πάτρα
Τηλ.: +30-2610-461740

Πρώην σταθμός Αγίου Διονυσίου στην Πάτρα, 2015

Διοργάνωση έκθεσης

ETH zürich

IRL - Institut für Raum- und
Landschaftsentwicklung
Professur für Raumentwicklung

